

NATUUR KLEIWINNING

Weiland wordt een vogelparadijs

Een uiterwaard bij Rha krijgt een natuurvriendelijkere inrichting. Omdat boer Arend-Jan Breukink zich zorgen maakt over de natuur. Hij wil de weidevogels de helpende hand toesteken.

Menno Pols

Rha

Over de IJssel komt een werkschip met een ponton aanvaaren. Het komt de laadbrug ophalen die de laatste weken door vrachtwagens gebruikt is om kleischepen vol te storten. Want het eerste deel van de kleiwinning in de uiterwaard van de IJssel bij Rha zit er al weer op.

Een deel van het gebied verandert de komende twee tot drie jaar in een gevarieerd en nat grasland. „Dat is vooral in het voordeel van de weidevogels. De grutto, de wulp, de scholekster en de tureluur”, somt Iwan Reerink van zand- en kleiwinbedrijf K3 op. „Die vogels hebben het moeilijk. Ik ben opgegroeid in Zutphen. Als wij vroeger als jongens door de uiterwaarden fietsten om in de rivier te gaan zwemmen, hoorden we die vogels. Dat moet weer terugkomen. Hopelijk gaat dit gebied daarbij helpen.”

Een kleiwinbedrijf dat zich zorgen maakt over de natuur, het klinkt bijna te mooi om waar te zijn. Toch is dit project wel dege-lijk anders dan andere, meer commerciële winningen. Het plan is namelijk niet afkomstig van de gemeente, van K3 zelf of van Natuurmonumenten, maar van Arend-Jan Breukink. De 60-jarige Breukink had hier ‘op Rha’ een melkveebedrijf, maar hij heeft de koeien al een kwart eeuw geleden aan de kant gedaan. „Omdat ik toen al zag dat het in de melkveehouderij een kant op

ging die niet de mijne was”, zegt Breukink. „Het ging toen al puur om efficiëntie. Proberen het maximale uit de grond en de dieren te persen. Dat wilde ik niet.” Nu heeft Breukink nog een akkerbouwbedrijf en fokt hij jongvee op.

Breukink wilde iets voor de natuur doen. Via grondruil verwierf hij een perceel aan het eind van de Rhabergseweg. Dat stelt hij nu beschikbaar om er nieuwe natuur van te maken. Een strook van 650 bij 50 meter wordt van de klei ontdaan.

„Doordat de bodem lager wordt, komt het land vaker onder water te staan”, zegt Breukink. „De waterstand zal met de IJssel mee variëren. Zo ontstaat een dynamisch natuurgebied dat prima geschikt is voor weidevogels. Ik hoop dat de kieviten die in de omgeving hun nesten hebben, hier ook voedsel komen zoeken als ze straks jongen hebben.”

Ik hoop dat de kieviten hier straks voedsel komen zoeken

— Arend-Jan Breukink

De transformatie wordt betaald met de opbrengst van de klei. Maar geld verdienen is niet waar het om draait, benadrukt ook Breukink. „Als we voor een maximale opbrengt waren gegaan, hadden we de oevers wel steiler gemaakt. Dan haal je er meer klei vanaf. Maar flauwe oevers zijn natuurvriendelijker.” De inrichting tot natuurgebied betaalt Breukink zelf.

Het hele project gaat twee tot drie jaar duren. Maar in die tijd zal er niet constant gewerkt worden. „We hebben met verschillende randvoorwaarden te maken”, zegt projectleider Ronald Waanders van Delgromij, een dochterbedrijf van K3 dat zich speciaal met kleiwinning bezighoudt. „In de eerste plaats is er niet altijd vraag naar dit specifieke type klei. Een steenfabriek heeft een depot van meestal zo’n zeven soorten klei, om verschillende soorten bakstenen te kunnen maken. Verder kunnen de kleischepen niet varen als de waterstand op de IJssel te laag is. Tussen oktober en april kunnen we niet graven in verband met de veiligheid van de dijk en we moeten rekening houden met het broedseizoen.”

„We werken wel steeds het deel af waar we gegraven hebben”, zegt Reerink. „We hebben nu een kwart gedaan. Dat wordt komende week al natuurvriendelijk ingericht.” In de verte rennen drie hazen in de voorjaarszon door de uiterwaard. Als het goed is, krijgen zij binnenkort gezelschap van waterminnende planten en vooral veel vogels.

▲ Iwan Reerink van K3, Arend-Jan Breukink en Ronald Waanders van Delgromij (v.l.n.r.) in het toekomstige natuurgebied. FOTO THEO KOCK

Groenlo zwemt weer 20 jaar bij Marveld

GROENLO Inwoners van Groenlo kunnen ook de komende twintig jaar terecht in het zwembad van recreatiepark Marveld. De gemeente Oost Gelre wil met recreatieondernemer Edwin Bomers een nieuw contract sluiten.

Dat nieuwe contract valt 83.000 euro lager uit dan de ruim 300.000 euro die de gemeente tot nu toe elk jaar betaalde. De nieuwe overeenkomst moet nog wel door de gemeenteraad worden bekrachtigd. Volgens Edwin Bomers is het goed mogelijk om voor een lagere prijs dezelfde service te bieden. „Toen we twintig jaar geleden begonnen, hebben we in een splinternieuw zwembad geïnvesteerd. Wij schrijven sneller af dan een gemeente, maar we vernieuwen ook sneller. Als de financiële druk eraf is, kunnen we ook voor een lagere prijs werken.”

Volgens de recreatieondernemer is de overeenkomst met de gemeente lucratief voor beide partijen. De gemeente krijgt voor de inwoners de beschikking over een zwembad tegen een laag tarief. Marveld biedt zowel een subtropisch bad met glijbanen als een wedstrijdbad aan. Voor Marveld sluit het gebruik van de inwoners van Groenlo mooi aan op het gebruik door de gasten van het recreatieterrein op heel andere momenten.

Bomers: „Veel meer recreatiebedrijven zouden die samenwerking moeten zoeken. Voor mij is er sprake van een naadloze samenwerking. Als de inwoners van Groenlo komen zwemmen, zijn er meestal geen recreatiegasten. En als er volop mensen op het recreatiepark zijn komen de inwoners juist niet.”

Het zwembad kan door de inwoners van Oost Gelre voor recreatief zwemmen worden gebruikt, maar naar Marveld komen ook veel vaste groepen. „Die groepen bestaan bijvoorbeeld uit de kinderen die komen voor het schoolzwemmen”, zegt Bomers.